

Programa A

Durada: 50 minuts

Intèrprets: Violins, Cecilia Clares i Roger Junyent. Violoncel, Guillermo Turina.

« Els músics de l'Arxiduc »

Durant el segle XVII i la primera meitat del XVIII, els emperadors del Sacre Imperi Romanogermànic Ferran III, Leopold I, Josep I i Carles VI es van anar envoltant de compositors de renom i un gran nombre de notables músics italians.

Giuseppe Porsile va ser un d'aquest notables músics que van viatjar des de la seva Nàpols natal per convertir-se en un dels compositors d'òpera més famosos a la Cort de Viena durant la primera meitat del segle XVIII, tot passant per la Cort efímera de l'arxiduc a Barcelona.

La producció de la seva música instrumental, significativament menor que la seva producció vocal, ha quedat en un segon pla, però no per això està mancada de qualitat o expressivitat. Les Partite à Trè de les que desconeixem la data de composició però que podríem emmarcar en la música de cambra vienesa anterior a 1750, constitueix un clar exemple del gust compositiu de la seva època. L'adopció de tècniques afins amb els gustos de la Cort dels Augsburg – reflectida per exemple en l'ús d'obertures a la francesa, com en la Partita I – reforcen la idea de que van ser encarregades i creades per aquest cercle. En la Partita II, podem apreciar la influència de mestres de capella contemporanis a Porsile, com Fux i Caldara i el seu gust per la forma de composició preferida a la Cort de Viena, la partita; composició de diversos moviments que intercalen moviments moderats o ràpids i en gran mesura tenien la base en danses, estaven destinats a agradar a l'oient i mostra-li diferents tipus d'emoció.

Tot i que Porsile va pertànyer en origen al grup de compositors de finals del barroc napolitans, no va tenir problemes per situar-se a la Cort de Viena, dominada en gran part per l'escola italiana més conservadora del nord i aconseguir dos llocs importants com a mestre de la Reial Capella de Barcelona i compositor de la cort vienesa.

Tots els compositors de les obres d'aquest concert tenen relació entre si; **Angelo Ragazzi**, la Sonata possiblement incompleta de Ragazzi consta només de dos moviments, hem localitzat aquesta sonata a l'arxiu de Montserrat, i tot i que és una obra no catalogada pensem que es podria tractar del violinista concertino de la Capella de Barcelona de l'arxiduc. És la típica sonata d'estil italià que permet molta llibertat per poder improvisar.

Francesco Paolo Supriano, les tocatas per violoncel sol formen part del “Principij da imparare à suonare il Violoncello”, que s’ha de considerar, fins a dia d’avui, el primer mètode de violoncel de la història. Supriano fou anomenat primer violoncel de la Real Capella de Barcelona el 1707, agrupació creada per l’Arxiduc Carles d’Àustria. Després de cinc anys al seu Servei, marxà amb la resta de músics de la cort a Viena, a on es van establir com a l’Orquestra de la Cort Imperial.

Nicola Matteis, fill de l’homònim violinista anomenat “il Napolitano” que va fer fortuna a Anglaterra. Nicola Matteis fill, va desenvolupar gran part de la seva vida professional al voltant de la cort de l’Arxiduc a Viena. Hem trobat diverses danses seves intercalades en òperes de Giuseppe Porsile, cosa per la qual hem trobat molt escaient incloure la seva magnífica “Fantasia con Discretion” per a violí sol en Do menor conservada a l’arxiu de Dresden, una obra molt lliure i inspirada.